

28.4.2020

HE 53/2020

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikaisesta muuttamisesta

Johdanto

Kiitämme mahdollisuudesta lausua ja tulla kuulluksi Talousvaliokunnan pyynnöstä liittyen Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi kuluttajansuojalain 7. luvun väliaikaisesta muuttamisesta (HE 53/2020).

Hallituksen esityksen tavoite on ehkäistä koronaviruksen aiheuttamien taloudellisten haasteiden ja sen seurauksena syntyvien maksuvaikeuksien kasvua. Keinoiksi hallitus ehdottaa väliaikaisesti voimaantuleviksi niin vakuudettomien kulutusluottojen suoramarkkinointikieltoa kuin korkokaton madaltamista kymmeneen prosenttiin.

Hallitus on viisaasti rajannut tavalliset luottokortit ja hyödykesidonnaiset luotot pois lain soveltamisalasta. Rahaperusteiset luotot kuitenkin ovat kaikki lain soveltamisalassa.

PayUp jakaa hallituksen esityksen tavoitteen, mutta haluamme tuoda esiin tiettyjä ongelmakohtia, joita esitys sisältää.

Vallitsevan koronatilanteen, lomautusten ja irtisanomisten aikana suuri osa työntekijöistä joutuu sosiaalisen luotonuksen varaan tai joutuu karsimaan menoistaan nopealla aikataululla. Muuttuvassa taloustilanteessa on äärimmäisen tärkeää tarjota kuluttajille sekä vaivattomia keinoja hankkia korotonta maksuaikaa että mahdollisuutta järjestellä laskujen maksamista pidemmällä aikavälillä.

PayUp Solutions Oy

PayUp Solutions Oy on suomalainen fintech startup, joka on kehittänyt uuden innovatiivisen PayUp-maksupalvelun parempaan talouden hallintaan, jossa kuluttaja voi ohjata kaikki laskunsa samaan maksupalvelusovellukseen. PayUpin avulla voi yhdellä maksuaikapyynnöllä siirtää kaikkien haluamiensa laskujen maksujen maksupäivää KOROTTA seuraavaan palkka/tukipäivään asti (max 30 päivää). Mikäli asiakas haluaa maksaa maksuaikalaskun osissa, niin asiakas voi tehdä erämaksusuunnitelman itselleen sopivimmalla aikataululla maksuaikakumppanimme kanssa. Erämaksusuunnitelmasta maksuaikakumppanimme veloittaa koron ja kulut kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n sallimissa rajoissa. PayUpin avulla ihmiset pystyvät välttämään myöhässä maksamisesta aiheutuvat kalliit muistutus- ja perintäkulut sekä palvelujen sulkeutumisesta aiheutuvat uudelleenavausmaksut.

Intrumin talouden normaalioloissa teettämän tutkimuksen¹ mukaan peräti 39% suomalaisista ei kykene aina maksamaan laskujaan. Saman tutkimuksen mukaan jopa puolet suomalaisista maksoi vähintään yhden laskun myöhässä. Maksujen viivästymiset koskevat siis jo normaalioloissa puolta tavallisista suomalaisista – kriisioloissa tämän luvun voidaan perustellusti ennakoida kasvavan.

¹ Intrumin raportti kuluttajien maksutavoista 23.11.2016

Suuri osa asiakkaista käyttää ainoastaan tuota 30 päivän korotonta maksuaikaa eli heille riittää, kun laskun maksun pystyy siirtämään seuraavaan palkka/tukipäivään ilman, että laskuttajat alkavat lähettelemään ahdistavia maksukehotus- ja perintäkirjeitä. Tämä tuo mielenrauhaa laskujen maksuun.

Osalla tilanne taas on se, että jossain kuussa laskujen yhteissumma on niin iso, että maksupäivien siirtäminen ei riitä, ja tällöin erämaksumahdollisuus on tarpeen. Kumppaniemme tarjoamat erämaksusuunnitelmat ovat 20% korollakin huomattavasti edullisempi vaihtoehto kuin se, että yksittäiset laskut siirtyvät eri perintätoimistojen perittäviksi. Myös tämä tuo mielenrauhaa ja joustavuutta talouden hallintaan.

Jos taas ajatellaan luottokumppaniemme kannalta asiaa, niin ensinnäkin he tarjoavat tuon 30 päivän korottoman ajan täysin ilman tuloja. Heidän ansaintansa perustuu siihen, että asiakas tekee maksuaikalaskusta erämaksusuunnitelman. Tietojemme mukaan yksikään luotottaja ei tule 10% korkokatolla tarjoamaan palvelua, tai vaihtoehtoisesti maksuaikaa/luottoa saavat ainoastaan henkilöt, jotka eivät sitä edes tarvitse.

Esimerkkilaskelma perintäkustannukset vs. korollisella erämaksulla maksaminen

Oletukset:

Kuluttajalla on 5 laskua summaltaan 110€/lasku ja näitä laskuja kuluttaja ei pysty maksamaan, mutta 3 kk ajanjaksolla kuitenkin pystyisi maksamaan.

Tilanne kuluttajalle perinnän kautta:

- Jokaisesta laskusta tulee 5€ muistutus 2 kertaa, yhteensä $5 \cdot 2 \cdot 5\text{€} = 50\text{€}$
- Jokaisesta laskusta tulee 24€ maksuvaatimus 1, yhteensä $5 \cdot 24\text{€} = 120\text{€}$
- Jokaisesta laskusta tulee 12€ maksuvaatimus 2, yhteensä $5 \cdot 12\text{€} = 60\text{€}$
- **Kulut yhteensä 230€ = 76,67€/kk²**

Tilanne kuluttajalle korollisella (19,95%) erämaksusuunnitelmalla:

- Korko $19,95\% = 18,35\text{€}$
- Avausmaksu = 5€
- **Yhteensä 23,35€ = 7,78€/kk**

PayUpin tapa maksaa laskuja on täysin analoginen verkkokaupan kulutussidonnaisen hyödykekaupan kanssa. Tuotteita voi tilata laskulla ilman korkoa ja mikäli haluaa maksaa osissa, niin laskusta voi tehdä korollisen erämaksusuunnitelman. Päätös on täysin kuluttajan omassa harkinnassa. Siten on perusteltua todeta, että PayUp-palvelun kautta haetun korottoman luoton

² Laskelmassa ei ole edes huomioitu viivästyskorkoa. Laskelmassa on myös oletettu, että laskut tulevat hoidetuksi perintätoimistojen kanssa, eivätkä laskut joudu oikeudelliseen perintään, eikä ulosottoon. On mahdollista, että kuluttaja saa nämä kulut edullisemmin, jos hän on aktiivisesti yhteydessä jokaiseen perintätoimistoon ja tekee maksusuunnitelmat niiden kanssa (meillä ei ole tiedossa eri perintätoimistojen maksusuunnitelmien hintoja, joka tapauksessa niiden tekeminen aiheuttaa kuluttajalle vähintäänkin vaivaa).

muuntaminen erämaksusuunnitelmaksi ei ole luonteeltaan ns. rahaperusteinen luotto, vaan hyödykesidonnainen luotto.

Ehdotamme

Ongelmana on, että PayUpin kautta myönnetyn korottoman maksuajan muuntaminen luotoksi ei täytä käsityksemme mukaan hyödykesidonnaisen luoton määritelmää, eikä ole huomioitu ehdotetussa muutoksessa. Huomionarvoista on, että luottokortit on jo aikaisemmin sisällytetty hyödykesidonnaisen kulutusluoton määritelmän piiriin lisäämällä hyödykesidonnaisen luoton määritelmään ”tai muun kuluttajien luotottamista koskevan järjestelyn perusteella”.

Palvelumme kohdistaa luoton automaattisesti valittujen laskujen maksuun eikä rahaa voi käyttää mihinkään muuhun, joten tästä syystä palvelumme tulisi mielestämme rinnastaa hyödykesidonnaiseksi luotoksi samalla tavalla kuin luottokorttien osalta on aiemmin tehty. Nykytilanteessa näin ei ole, koska meidän toimintamallissamme luotonmyöntäjällä ja laskuttajalla ei ole keskenään erillistä sopimusta tai ”muuta kuluttajien luotottamista koskevaa järjestelyä”. PayUpin kaltaisten maksupalvelujärjestelmien kautta maksut ja luotot voidaan kohdentaa vain hyödykesidonnaisiin laskuihin; luottoa ei siis voida kohdentaa esim. uhkapelaamiseen tai alkoholiin. Maksupalvelujärjestelmien kautta hoidetaan pääosin taloyhtiövastikkeita, sähkö- ja vesilaskuja sekä muita kotitalouksien hyödykesidonnaisia laskuja.

Ehdotamme, että lakiesityksessä laskunmaksupalvelun käyttöön haettavat luotot rinnastettaisiin hyödykesidonnaisiin lainoihin ja luottokortteihin ja rajattaisiin lakiesityksen ulkopuolelle. Näin voimme tarjota akuutin kriisin keskellä kuluttajien taloudenhallintaa helpottavaa palveluamme.

Kiittäen,

Timo Juusela

Toimitusjohtaja

040 525 0660

timo.juusela@payup.fi

<https://payup.fi/>